

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	5.Kf.700.454/2024/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe, eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Tordai Gábor)
Az alperes:	Vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Gál Mária Ildikó kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közzszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (11. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 11.K.700.136/2024/10. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A per alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként közlekedési fővizsgálói beosztásban a helységi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának állományában teljesített szolgálatot, amely szervezeti egységnél a 2020. december 1. napjától 2023. január 31. napjáig terjedő időszakban rendszeresen ellátott a beosztásához nem tartozó osztályvezetői feladatokat. A 2023. december 18. napján előterjesztett szolgálati panaszát Vármegyei Rendőrfőkapitánya – a kérelem megalapozatlansága miatt – elutasította.

A felperes keresete és az alperes védírata

[2] A felperes – az eljárás során felemelt – keresetében a 2020. december 1. napjától 2023. január 31. napjáig terjedő időszak tekintetében 1.004.900 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy beosztásába nem tartozóan rendszeresen – havonta többször – helyettesítette az osztályvezetőt. A megbízási díj mértékét az illetményalap 100%-ában határozta meg. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontját és (5) bekezdését jelölte meg.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját és összecszerűségét.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.004.900 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletét a Hszt. 2. § 25. pontjára, 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) 2. számú mellékletére alapította. Rögzítette, hogy a fővizsgálói és az osztályvezetői külön beosztás. A bírói gyakorlatra hivatkozva rámutatott, hogy az alperes csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, az alperes a felperes beosztását nem bővítheti más beosztáshoz tartozó munkaköri feladatokkal és nem írhatja elő részére ezek ellátását ellentételezés nélkül. Megállapította, hogy a tárgybeli időszak egészében a felperes beosztásának ellátása mellett rendszeresen – valamennyi hónapban, havonta jellemzően többször – és általános jelleggel – egy kivétellel valamennyi osztályvezetői feladatra kiterjedően – helyettesítette az osztályvezetőt, ellátta annak egyes vezetői feladatait. Így a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkört látott el. Az illetményalap 100%-ában meghatározott összegű megbízási díjat arányban állónak találta a felperes folyamatos feladatellátásával, az általa végzett helyettesítési munka gyakoriságával, a feladatok jellegével és az azokhoz kapcsolódó felelősség mértékével.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a részben helyesen megállapított tényállásnak a vonatkozó jogszabályokkal történő összevetése során téves következtetésekre jutott. Ezáltal megsértette a Hszt. 45. §-ában, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben és a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BM rendelet) 10. § (2) bekezdésében és 2. számú mellékletében, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdésében foglaltakat.

[6] Vitatta, hogy a rendőrkapitányság minden osztályán kötelező lenne osztályvezetői, osztályvezető-helyettesi és fővizsgálói beosztás rendszeresítése. A felperes munkaköri leírásában említett helyettesítési feladatokra szolgálati helyén önálló beosztás nem létesülhetett. Az érintett beosztásokhoz kapcsolható, konkrét munkaköri feladatokat egyetlen jogszabály sem határozza meg, azokat a munkaköri leírásban a munkáltató határozza meg azzal, hogy egy-egy beosztást illetően csak az azokhoz tartozó feladatokat határozhatja meg. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sem határozta meg, hogy mit tekint a közlekedésrendészeti fővizsgáló lehetséges munkaköri feladatainak, és ehhez képest az alperes mely feladatokat írta elő a felperes részére jogellenesen; ezzel szemben alperes nem írt elő a felperesnek egyetlen olyan feladatot sem, amely az osztályvezető utáni legmagasabb beosztást jelentő fővizsgálói munkakörhöz nem volt kapcsolható. Ekként alaptalanok az elsőfokú ítéletnek a fővizsgálói és osztályvezető-helyettesi feladatok különbözőségére vonatkozó megállapításai. Nem jogellenes a munkaköri leírásban rögzített, az osztályvezető helyettesítésével kapcsolatos feladatok fővizsgálói munkakör részeként történő meghatározása; ezt a felperes szolgálatteljesítési helyének ügyrendje és munkaköri leírása is megalapozza. Téves az elsőfokú bíróság átmeneti, 30 napot el nem érő helyettesítési feladatokkal kapcsolatos álláspontja is. A Hszt. 71. § (6) bekezdésében foglaltakkal szemben a felperes a helyettesítési feladatokat egyetlen esetben sem látta el 30 egybefüggő napot meghaladó mértékben. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek csupán az általános mértéket meg nem haladó távollétében kellett helyettesítenie az osztályvezetőt, ezen túlmenő helyettesítési feladatokat az alperes nem írt elő részére. Sérelmezte az elsőfokú ítélet indokolásának [4] bekezdésében foglalt azon megállapítást, mely szerint a felperes akkor is helyettesítette az osztályvezetőt, amikor utóbbi munkavégzés céljából alperes rendelkezésére állt, de egyéb feladatai miatt nem tartózkodott a szolgálati helyén.

[7] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A beosztások különbözősége tekintetében hivatkozott a 30/2015. BM rendelet 2. számú mellékletében foglaltakra, melyeket az alperes a munkaköri leírással nem ronthatott le. A felperes helyettesítési feladatok ellátásából eredő jogszerű igényeit nem ronthatja le az a körülmény, hogy az alperes nem hozott létre osztályvezető-helyettesi beosztást a szolgálatteljesítési helyen. A perben meghallgatott tanúk alátámasztották, hogy az osztályvezető helyettesítése akkor is szükséges volt, amikor az osztályvezető irodán kívül tartózkodott.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[8] A fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a marasztalási összeg mértékére vonatkozó bírói mérlegelést nem támadta; a felülvizsgálat felülbírálati jogkörét illetően rögzíti továbbá, hogy az alperes fellebbezésében hivatkozott a Hszt. 45. §, 71. § (2)-(4) bekezdései, valamint a 33/2015. BM rendelet 10. § (2) bekezdése és 2. számú melléklete megsértésére, azonban ezekkel összefüggően a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait nem adta elő, ezért – Kp. 99. § (1) bekezdésére, 100. § (2) bekezdés b) pontjára és 104. § (1) bekezdésére figyelemmel – az ítéltábla ebben a körben nem vizsgálódhatott, mivel a fellebbezésnek e körben nem voltak olyan érvei, amelyeket a másodfokú bíróság összevethetett volna az ítéleti indokolással. Ekként a fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, az irányadó bírói gyakorlat figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival a másodfokú bíróság – azok megisméltése nélkül – egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[10] Az alperes alaptalanul hivatkozott az elsőfokú ítélet tényállásának részben téves megállapítására. Az elsőfokú ítélet indokolása [4] bekezdésének sérelmezett megállapítását, amely szerint „Azon esetekben is, amikor az osztályvezető munkát végzett, de azt nem a helységi Rendőrkapitányságon tette – így például akciókban vett részt, értekezleten, beszámolón vett részt az alperesnél –, a felperes látta el az osztályvezetői feladatokat”, a perben meghallgatott tanú1 és tanú2 tanúk nyilatkozatai tényszerűen alátámasztják (a 10. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv 2., 3. és 4. oldalán rögzített nyilatkozatok szerint); az pedig nem az eljárási szabályszegések vizsgálatára tartozó kérdés, hogy e feladatellátás értékelhető-e a megbízási díjat megalapozó többletfeladatként. Ekként az alperes a tényállás helytállóságát alaptalanul vitatta, a másodfokú bíróság pedig az alperes által e vonatkozásban sérelmezett felperesi többletfeladat-ellátást az állított anyagi jogi jogszabálysértések körében értékelte. Tehát az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (2) bekezdése körében értékelhető jogszabálysértést nem követett el.

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának megsértésére hivatkozással az alperes azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a felperes megbízási díjra való jogosultságát ezen jogszabályi rendelkezés téves értelmezésével állapította meg. A másodfokú bíróság kiemelten utal arra, hogy a megbízási díjra való jogosultság kapcsán az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által ellátott feladatok a fővizsgálói beosztásába tartoztak-e vagy sem.

[12] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor hangsúlyozandó: az alperesnek az a joga, hogy a felperest a fővizsgálói beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthassa, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgáltatást díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés]

[13] A 30/2015. BM rendelet 2. számú melléklete külön beosztásként rendszeresíti az osztályvezető, az osztályvezető-helyettes, továbbá a fővizsgáló beosztásokat (munkaköröket). A következőket bírói gyakorlat szerint (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) az alperes csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. A munkáltató utasítási joga nem korlátlan, csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely annak keretei közé tartozik. Jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – ellátását.

[14] A jelen tényállás szerint a felperes fővizsgálói beosztást töltött be. Miként a Kúria a hasonló tényállású ügyben hozott Kfv.VII.37.193/2020/8. számú ítéletében rámutatott, a munkáltató szervezetátalakítási jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy egy adott vezető helyettesítését hogyan oldja meg, azaz arra külön munkakört létesít-e vagy más munkakört betöltő személy részére rendeli el eseti jelleggel a helyettesítést. A perbeli esetben az alperesnél elkülönült osztályvezető-helyettesi munkakör létrehozása nem történt meg, a felperes munkaköréhez csatoltan került meghatározásra az osztályvezető helyettesítése, amely fogalmilag is a felperesi munkakörre jellemző feladatok ellátásától való eltérést jelentette. Nem helytálló ezért az az alperesi érvelés, hogy amennyiben a fővizsgálói beosztásba tartozó feladatkör tartalmát kógens jogi norma nem határozza meg, nem különíthető el a felperes beosztását meghatározó és az osztályvezető helyettesítéséhez kapcsolódó feladat.

[15] A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg.

[16] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes fővizsgálói munkakörébe nem tartozott az osztályvezetői beosztás (munkakör) részét képező feladatok ellátása. A Kúria a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat értelmezve a Kfv.VII.37.193/2020/8. számú ítéletében már kifejtette, hogy nem lehetett a fővizsgáló munkakör részének tekinteni az osztályvezető átmeneti helyettesítését, függetlenül attól, hogy az osztályvezető helyettesítésére vonatkozó kötelezettséget a munkáltató az ügyrendben megjelenítette, illetőleg a felperes munkaköri leírásában külön pontként rögzítette.

[17] A fentiekre figyelemmel alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes az osztályvezető helyettesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Nem lehet a fővizsgálói munkakör részének tekinteni az osztályvezető helyettesítésével összefüggésben felmerült, s kétségkívül vezetői feladatok rendszeres ellátását. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perrel érintett időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a kinevezése szerinti beosztásához tartoztak, attól függetlenül, hogy azok a felperes munkaköri leírásában is szerepeltek. Ebből következően okszerűen vont le azt a jogi következtetést, hogy a felperes 2020. december 1. és 2023. január 31. napjai között az osztályvezető helyettesítésével folyamatosan visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatot végzett, amely többletteleherrel és fokozott felelősséggel járt a számára.

[18] Mindezekre figyelemmel az alperes tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletében történt megállapítása az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[19] A felperes által a keresetben feltüntetett tényleges feladatellátásokat tartalmazó kimutatás, valamint az elsőfokú bíróság perben felvett bizonyításának eredménye alapján aggálytalanul megállapítható a Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti 30 napot meghaladó megbízás megvalósulása. A töretlen ítélezési gyakorlat alapján a megbízás tartama az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján vizsgálható. E körben tehát annak van jelentősége, hogy a perrel érintett teljes időszak és azon belül összességében az eltérő tartalmú szolgálatteljesítési napok száma a 30 napot meghaladta, ezért az alperes alaptalanul hivatkozott a Hszt. 71. § (6) bekezdésében foglaltak sérelmére.

[20] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[21] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről

szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez – a felszámított munkadíjakhoz képest alacsonyabb összeggel – igazodó, és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[22] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdés és 46. § (1) bekezdés alapján meghatározott (80.392 forint) összegű fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[23] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[24] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. március 20.

dr. Németh Andrea s.k.	dr. RácZ Krisztina s.k.	dr. Robotka Imre s.k.
a tanács elnöke, előadó	bíró	bíró